

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ES A MEGYEI GAZDASÁGI-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRnapON.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt,
— évnegyedre 1 frt 50 kr.
Községnek, egész évre előfizetve 5 frt.

Hirdetési díjak:

egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja
50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

A regale megváltása.

II.

A regale-jog megváltásra lapunk mult számában közlött kiindulási pontokból láthatólag sem a bevallás, sem a bevallások bizonyos éveig való visszamenetele alapján átlag számítás, sem a lélekszámú kulcs szerinti kiszámítás a tényleges mai jövedelmet még kevésbé a kisajátítottnak nevezhető értéket nem egyenlítő ki a korcsma-jogosultak tetemes károsodása nélkül, de miután az állam pénzügyei, az egyedárlási jövedelmi többletet mulhatatlanul igénylik és ez okból keresztül is vitetik: kötelességünk a hogy és miként felől gondolkozni, értekezni és ezek eredményét a magas kormányhoz, mint konkrét javaslatot, mely talán mindkét felet kielégítheti, felterjeszteni.

Addig is, a míg másokkal erről értekezve egy bizottsági megállapodás létesülhetne, egyéni véleményünk szerint a következő módokat ajánljuk:

1. Az állam vigye haladéktalanul közigazgatási közegekkel a kényszer-arányosítást keresztül, mert csak ennek alapján lesz tudható, kit kellend kárpótolni.

2. Erdélyt ossza fel, az illető korcsma-jogosultak érdekeinek kellő méltatásával, megváltási körökre, területekre.

3. Megváltási alapul — a különböző kerületekben különböző árakat határozzon lélekszám szerint, tekintve az ezen általam felsorolt forgalmi, bortermelési stb. körülményeket.

4. Mondja ki, hogy ezen lélekszám szerinti megváltási kulestől eltéréseknek van helye, ha az illető jogosult hitelesen a bevallási okmánnyal igazolja, hogy például egy bizonyos számú meghatározott év óta az öt illető átlag jövedelme többet teszen ki, mint a lélekszám szerinti ár tesz.

5. Vagy ne váltsa meg tökével az állam a korcsmajogot, hanem jövedelme tetemes gyarapítására vegye azonnal — például 1889. január 1-én — át a korcsmajog egyedárlási kezelését. Léptesse életbe az ezen cikkem elején felhozott szabályzatokat és már most saját jövedelme érdekében emelje az italok árát egyenletesen fel, engedjen az eddigi jogosultaknak az állam hivatalos közegei által teendő bérleti kiadásoknál ellenőrző befolyást és egy bizonyos hányadot vegyen át a jövedelemből, a többit adja át a jogosultaknak, eleinte az eddigi tényleges birtokosoknak, később a hivatalos limitációk keresztülvitele után az illetőknek. Ezáltal közös haszonélvezői lennének a jognak a birtokosok és az állam — nem kelene egy nagy töké s annak kamatait hordozni — és nem fosztatna meg a birtokos a biztos és folytonosan emelkedő jövedelmi többlet kilátásától, de még rendőri szempontoknak is eleget lehetne tenni.

Ezen utóbbi pontban csak futólag felhozott tervezetet — egy gyakorlati korcsmajog-tulajdonos és jogkezelő említette fel és én annyira elfogadhatónak tartom, hogy saját részemről a hányadot is elfogadnám, hogy 70% legyen az enyém és 30% legyen az államé.

Az egész ügy oly fontos és életbevágó, hogy mindenesetre megérdemli felette gondolkozni és a véleményeket közölni, mert az ideje már eljött ezeket egybefoglalva az intéző körökhöz eljuttatni, mielőtt még egy konkrét terv-javaslat elkészülne. Ezért gazda-birtokos társaimat felkérem, véleményeiket mielőbb nyilvánosságra hozni, hogy ezeknek alapján az illetők tárgyalásainak mentől bővebb és több oldalú anyag állhasson rendelkezésére. Sz. J.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának folyó hó 5-én tartott havi ülésén az előadók kivül a következő bizottsági tagok voltak jelen: Gr. Kornis Viktor, gr. Wass Béla, Bokros Lajos, Fejérvári Károly, Roth Pál, Rettegi Sándor és Krémer Samuel.

Báró Bánffy Dezső főispán elnök az ülést megnyitólág üdvözlö a bizottságot ezen az újévben első ülés alkalmából s reméli, hogy ezután is a multhoz hasonló ügybuzgalommal és higgadt megfontolással fogják a közügyet szolgálni. Él-jenzés követte szavait, melynek elhangzása után Bándi György aljegyző az ülésen kívül és kü-lümböző bizottságok által elintézett ügyekről szóló elnöki jelentéseket olvasta fel. Tudásul vették.

A további tárgyalások megkezdése előtt főispán öméltósága felhívja a gyűlést, hogy a ke-beléből kiküldendő különböző bizottságokat al-kossa meg, még pedig a fegyelmi választmányt titkos szavazással; a többire nézve tekintettel ar-

A beszédet állva hallgatták s menydörgött az éljenzés. Sennyei a beszéd folyamába bele-szólt, majd belekiabált, hosszabb megjegyzéseket engedett meg magának. A nagy zaj miatt csak környezetére hatottak. E sorok írója épen Sennyei háta megett ült, jobbán Ferenczi Laczi deési fia, hirlaptudósító; tul rajta a szintén deési János Ferencz. Azaz dehogy ültek s nem kü-lönösen Ferenczi Laczi, ki Sennyei minden meg-jegyzésére replikázott.

Az asztalokon óriási üveg tinta- és rézpór-tartók álltak. „Leütöm, leütöm,” mind hangosab-ban ismételte e szót Ferenczi. Egy perc, fel-kap egy rézpórtartót, az asztalra ugrik s ha meg nem ragadják — leütötte volna.

Ez volt Sennyei bucsujelenete. Másnap gr. Lambert elbukott. Sennyei széke azontul üresen maradt.

Érdekes adatokat ír az elhunytól Kónyi Manó a „P. Ll.” egyik szmában. Többek közt el-mondja, hogy Schmerling annak idején kormány-rahivatását nagyrészt a magyar conservativeknek köszönhet, kik „eszes, becsületes” embernek tartották s valamennyien értekeztek is vele. Csak Sennyei volt az, a kiben Schmerling bizalmatlan-ságot keltett, még pedig oly mértékben, hogy társait ez embertől óva intette. De ezek nem vették intését figyelembe.

Az októberi diplomára nézve is érdekes nyi-latkozatot tett Sennyei Kónyi előtt: „Tévedés így szolt — az októberi diplomát a mi művünknek mondani. A mit mi akartunk, azt Bécsben el-rontották... A diplomát mi se tartottuk kielégi-tőnek; de azon nézetben voltunk, hogy nem sza-

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Sennyei.

Sennyeivel meghalt Magyarországon s leg-utolsó valódi conservatív ember!

Ő is azok közé a mágnások közé tartozott, kik a márcziusi idők előtt a haladás gördülő sze-kere elé állottak, de mely aztán fejük fölött ro-han tovább, azok közt volt ő is, a kik a kereszt-ségre tartották az októberi diplomát s készen ál-lottak Belcredi támogatására a februári alkot-mány felfüggesztésénél.

Apponyi György gróf conservatismusa me-rev ultramontanizmussá lett; Szécheny Antal gr. pedig rég felismerte a régi fonal továbbszövésé-nek sikertelen voltát s megbarátkozva a liberalis rendszerrel, a politikai pártoktól távol állva tel-jesíti magas udvari méltóságát. Tehát joggal mondható, hogy az utolsó conservatív — Sen-nyeiben halt ki, miután ő is leróttá tartozását a politikai élet gyors lüktetésének s egykori nagy ellensége, Tisza Kálmán kezéből fogadta el leg-utolsó méltóságát.

Bármennyire is idegenkedik az ember azon iránytól, melynek Sennyei majdnem teljes éltén át hive volt: azt az egyet még ellenfelei is ószin-tén elismerik, hogy hozzáfogható jellem a mai politikai arenan alig található.

Csak egy pár vonással vázolunk esemény-dús életéből néhány szakot s azok is eléggé iga-zolni fogják azon tiszteletet, melyet Sennyei mint jellem kivivott magának.

Az 1848-iki országgyűlésen történt. Bathány már nem volt többé a helyzet ura, a conservati-vek már részben szökdöstek, részben conspiráltak vagy petitiót irtak alá a muszka czárhoz s min-denkinek, a ki nem uszott az árral, attól kelle félnie, hogy Lambert sorsára jut: akkor akadt egy fiatal konzervatív ember, ki nem vesztette el alkotmányos érzékét, nem szökött meg és nem conspirált. Sennyei volt ez. A képviselőházban az ülések viharosok voltak, az arcokon a forradalmi tűz lobogott, mikor 1848. szept. 4-én felállott s lassu léptekkel ment fel a szószerke halványan, mint a halál, de ünnepélyesen, mint a temetés.

És érczes, határozott hangon szemébe mondta az egész képviselőháznak, hogy az ő hazafias, de dynastikus érzelmei nem engedik meg neki, hogy ő a most folyó politikával tovább is együtt mehes-sen, — az a politikai forradalomra vezet s ő nem akar forradalmár lenni. És miután már a történendőknek utját nem állhatja, de azoknak részese lenni nem akar, leteszi mandátumát. S végzé s lejött. Siri csend követte szavait. Bará-tai aggódtak felette, hogy e siri csend nem válik e majd végzetes kitöréssé. De nem vált. Mindenki tiszteletben tartá meggyőződésének bátorságát. És Sennyei összeszedte irományait, kezet szorított barátaival és eltávozott.

Ezt megelőzőleg olvassuk a „Kolozsvár“-ban: „A helyzet nyomasztó volt. A mint Kossuth a zajongó terembe ért, azonnal a szószerke lé-pett s egyikét tartotta azon beszédeknek, melyek büvölő ereje előtt mindenki meghajolt, mondhatni csak egy nem. A gondviselés kezünkre játszik, variálta Kossuth s a csüggedés érzete helyett a lelkesedés érzetét öntötte a keblekbe.

ra, hogy az eddig működött bizottsági tagok az ügyek menetében tájékozottságot szereztek s azoknak újbóli megválasztása a közszolgálat érdekében előnyös, felolvassa a névsort, illetőleg javaslatát megteszi. Ennek folytán a régi tagok csaknem teljes számban megmaradtak. Az újak közül Roth Pálban özpontosult akkora közbizalom, hogy majd mindenik bizottságba beválasztották, mintegy alkalmat akarván neki adni arra, hogy ismereteit, ügybuzgó tevékenységét, a közhőra érvényesítse és azáltal érdemei tárházát gazdagítsa. — A megalkotott bizottságok névsorát itt közöljük.

I. Fegyelmi választmány: hivatalból tagja a főispán, mint elnök; rendes tagok: Halász Ferencz kir. tanfelügyelő, Incze Kálmán kir. építészeti hivatal-főnök, Krémer Samuel, Bokros Lajos. Póttagok: Pál István, Munteán Agoston. — II. Árvaügyi küldöttség: hivatalos tagjai a főispán mint elnök, alispán, főjegyző, tisztiügyész és árvaszéki elnök; választott rendes tagok: gróf Wass Béla, Munteán Agoston. Póttag: Simon Kálmán. Kinevezett rendes tagok: Roth Pál, Krémer Samuel; póttag Bárány Lukács. — III. Erdőrendészeti bizottság: hivatalos tagok a kolozsvári m. kir. erdőfelügyelő, vagy mint törvényes helyettese az alerdőfelügyelő és a vármegyei főjegyző. Választott tagok: br. Bánffy Dezső, Szarvadi Pál, Roth Pál. — IV. Erdőkihágási bíróság: hivatalos tagok a főispán mint elnök és a kir. ügyész. Választott rendes tagok: Fejérvári Károly, Rettegi Sándor, Krémer Samuel, gr. Wass Béla. Póttagok: gr. Korhis Viktor, Simon Kálmán, Roth Pál, Bokros Lajos. — V. Börtön-vizsgáló bizottság: hivatalos tagok: a főispán mint elnök, vármegyei főorvos, kir. ügyész és tiszti ügyész; kinevezett tagok: Szarvadi Pál, Incze Kálmán, Krémer Samuel, Munteán Agoston. — VI. Bikabírló bizottság: hivatalos tagok a főispán mint elnök, vármegyei főjegyző és főorvos; választott rendes tagok: gr. Kornis Viktor, Voith Gergely; póttag Krémer Samuel. — VII. Árlejtési képviselő Krémer Samuel. — VIII. Néptanítói nyugdíjbizottság: hivatalos tagok a kir. tanfelügyelő mint elnök és a hitfelekezetek által kiküldött két tag; választott tagok Roth Pál, Krémer Samuel. — IX. Felügyelő bizottság: hivatalos tagjai a kir. törvényszéki elnök, kir. ügyész, börtönfelügyelő, lelkész és tanító; választott tagok Bokros Lajos, Roth Pál. — X. Felszólamlási bizottság: hivatalos tagjai a főispán mint elnök; választott tagok: Pál István, bad utját állunk, miszerint az uralkodó a magyar nemzettel az országgyűlésen találkozzék.

Hogy mennyire egyesítette magában a dynasticus érzelmet a hazafissággal, arra nézve a jellemző vonást találunk Kónyi emlékeiben.

A königgrätzi csata után Sennyei magához kérette Andrássy Gyula grófot s egyenesen azon kérdést intézte hozzá, hogy a jelen viszonyok közt mi a programja. „Nem voltam kérdésedre elkészülve — viszonzá Andrássy — de azért rögtön válaszolhatok reá. Programmom első pontja az, hogy ti — a mostani kormány emberei — távozzatok s helyeteket azoknak adjátok át, kik iránt a nemzet bizalommal viseltetik.”

Sennyei tisztán látta, hogy a kiegyezés létrejöttével a conservatívek hatalma meg fog törni, s mégis lelkének teljes hevével azon buzgolkodott, hogy a nemzet és uralkodó kibéküljenek s ily módon saját bukását idézte elő.

A monarchia reorganisatiója a Deák által contemplált módon számos meggyökerezett előítéletbe ütközött és számos körök érdekeit sértette. S hogy mégis sikerült a mérvadó emberek befolyását ellensúlyozni, az éles ellentéteket kiegyenlíteni s a kiegyezés útjában álló nagy akadályokat elhárítani, abban Sennyeinek nagy része volt s egyszersmind elévülhetlen érdeme is neki.

A hatvanas évek elején Deák Ferencztől keresztfia azt kérdezte, hogy ki az a feltűnő külső ur, a ki az imént köszönt. „Jegyezd meg fiam e férfi vonásait, Sennyei Pál bárónak hívják. Hivatva van arra, hogy Magyarország politikai életében nagy szerepet játszon.” Ez volt Deák válasza.

Sennyei Pál báró becsülettel megfelelt mindvégig e szerepének.

M. F.

br. Diószegi Géza, Bokros Lajos, Krémer Samuel. — Ezen választásokról, illetve kinevezésekről az illetők értesítve lesznek.

A választások megejtése után br. Diószegi Géza főjegyző előadta Bárány Lukács bizottsági tagnak a mai és Bokros Lajosnak a december havi ülésről történt kimaradására vonatkozó igazolását. Tudásul vették. — Bándi György aljegyző a többek között a szabadságon levő dr. Gajzágó László megyei főorvos jelentését olvasta fel, melyben a közegészségi állapot általában kedvezőnek van jelezve. Csak Kecsed-Szilváson uralgott járványszerűleg a ronszó toroklob, ez is szűnőben van. Felemlíti továbbá, hogy a múlt hóban egy dühös kutya 4 embert és több állatot megharapott, de mindannyian túl vannak a veszélyen. A kellő óvintézkedéseket megtették. Erre Halász Ferencz kir. tanfelügyelő megjegyzi, hogy a hatósági intézkedéseket nem tartja elég erőlyeseknek, mivel a nap bármely szakában ha a piacon nem is, de mindenik utcában lehet látni szájkosár nélkül csatangoló kutyákat. A szabályrendelet szigorubb fogatosítása iránt intézkedést kér. Megtették.

Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán havi jelentése szerint a közigazgatási ügymenetet gátló körülmény nem merült fel, a közhangulat teljesen nyugodt volt. Az ipar- és kereskedelem ténnyen folytonos pangás észlelhető. A múlt évben kiadatott 239 külföldre szülő utlevél; 72,300 db. 5 kros és 32500 3 kros merhalevél-ürlap.

Pál István kir. adófelügyelő havi jelentéséből a következő adatokat közöljük:

az 1886. év végével hátralékban maradt és 1887. évre előírt adótartozás volt 728,554 frt 42 kr. Befizetett és töröltetett összesen 591,522 frt 97 kr. Hátralékban maradt az év végén 147,031 frt 45 kr. Ezen eredményt összehasonlítva az 1886. évvel, az adóbefizetés a múlt évben kedvezőtlenebb volt, de tekintetbe véve a múlt évi gyenge termést, továbbá azon körülményt, hogy az őszi időben, mikor a tartozások behajtását sürgetni lehetett a nagy sár és később az utak jegessége a vásárok látogatásától az adózó közönséget visszatartotta: az eredményt kielégítőnek lehet mondani. Hadmentességi díjtartozás volt az 1886. év végén mutatkozó hátralék és 1887. évi kirovás összesen 52,948 frt 32 kr. Befizetett és töröltetett 35,763 frt 22 kr. és hátralékban maradt az év végén: 17,185 frt 11½ kr. December hóban 2 állami és 4 felfogadott segédvégrehajtó működött, a folyó hóban azonban csak a két állami végrehajtó foglalkozik.

Hirdetmény.

A szolnok-dobokamegyei magyar nemzeti állandó színház Deésen folyó évi február hó 15-től virágvasárnapig bérbe adandó lévén, felhivatlak mindazon színigazgatók, kik ezen időre színielőadások rendezése végett az engedélyt megnyerni óhajtják, miszerint az eredeti engedélyokmánnyal és a szintársulat tagjainak névsorával felszerelt pályázati folyamodványait — kinyilatkoztatásával annak, hogy az igazgató-választmány által már előzőleg megállapított feltételeknek magát aláveti — folyó évi január hó 31-ig igazgató-választmányunkhoz mulhatatlanul adják be.

A részletes feltételek Biró Antal színházi titkárnál megtekinthetők.

A szolnok-dobokamegyei színházársulat igazgató választmányától Deésen, 1888. évi január 9.

Br. Bánffy Dezső,
főispán-elnök.

Biró Antal,
szính. társulati titkár.

Nyilvános köszönet.

Rottenberg Áron városi haszonbérlo 12 főt azon kijelentéssel téteményezett le a helybeli rendőrségnél, hogy az Deés város területén lakó legszegényebb keresztény egyének között tűzifa beszerzési célból osztassék ki.

Midőn ezen nemes adakozásért az érdekelt szegénysorsuak nevében köszönetet mondanék, önkéntelen is azon óhajomnak kell kifejezést adjak, hogy vajha ezen humanus kezdeményezés az itt lakó tehetősebb urak részéről is megfelelő támogatásba részesülne. Végül megkivánom jegyezni, hogy Rottenberg Áron az izraelita sze-

génysorsuaknak is hasonló célból megfelelő összeget adományozott.

Ily nemes tett nem szorul dicséretre.

Deés, 1888. január hó 12-én.

Br. Thoroczkay,
főkapitány.

VEGYESEK.

— T. Olvasóinkat, kik előfizetési pénzzel, vagy hirdetési díjakkal vannak hátralékban, úgy azokat, kiknek előfizetése lejárt, — tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, s illetve előfizetéseik megújítani sziveskedjenek.

— A szamosvölgyi vasut vonalán az 1887. év december havában 7337 utas, 34,009 klgr. málha, 7.191,890 klgr. elküldött- és 1.151,620 klgr. érkezett áru szállított, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 25,972 frt 65 kr. volt.

— Értékpapírok szelvényeinek (Coppon) beváltását vette üzembe a deési kisegítő takarékpénztár a lehető legolcsóbb díjért. Ugyanottan elvállaltat mindennemű értékpapír, sorsjegy kihuzásának ellenőrzése s letétbe vesző megőrzés végett mindenféle értéktárgyat. Vásárol és elad értékpapírokat. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe az intézet ezen — piacunk egyik égető szükségén segítő — vállalatát.

— A deési polgári olvasóközön rendes évi tánczestélyét — melyre a meghívók már szét is vannak hordva — f. hó 28-án fogja megtartani. Nagyban emeli az idei tánczestély jelentőségét, hogy az a kör fennállásának ép huszadik évfordulóján rendeztetik. Ez okból — a teljes siker biztosítása érdekében — a legtöbb kör mozgalom indult meg. Nyilvánvaló ennek az egyetlen városunkban úgy kulturális, mint társadalmi hivatása és épen ezért a legmelegebben ajánljuk a közönség pártfogásába.

— A deési országos sertésvásárt rendező bizottság a következő értesítést hozta köztudomásra: „Kötelességünknek tartjuk Czimedet értesíteni, miszerint az 1888. év február 8. és 9-ik napján megtartani szándékolt első deési országos sertésvásár a közbejött, ez idő szerint legyőzhetlen akadályok miatt február havában nem fog megtartatni.” Tudomásunk szerint a fenti visszavonás főbb indokát képezte először a tavalyi rossz kukoricza termés, mely a malaczkok februárig tartását több helyen lehetetlenné tette; továbbá a helyiségek be nem állítására vonatkozó többféle nehézségek s végre befolyt az is, hogy a háborus hírekre idegen sertés-vásárlók vidékünkön már eleve nagy sertés-bevásárlásokat tettek és a készlet nagyobb részét felszedték.

— Megégett. Román Gergely deési lakos e hó 8-án a feleségével együtt majorságot hozott le a piacra eladni s egy négy éves fiúcskát otthon bezárva hagytak. A gyermek valami papirosat talált a szobában, azt szivarka alakjába összececsavarta. Miután gyufát nem kapott, hogy azt meggyujtsa, az ágyból szalmát húzott ki és a kemencében levő páráznál meggyujtotta. — Midőn a szalma lángot kapott s a gyermek a szivart akarta azzal meggyujtani, a tűz ruhájára esett és meggyult. A gyermek ijedtében az ágyba szaladt, de látva, hogy az ágy nem is meggyul, kiszállt belőle és a földön kezdett fetrengeni. Ily állapotban találták meg a hazatérő szülők. Az anya a gyermek megmentésére, az apa pedig az ágy tüze eloltására sietett. A gyermeket súlyos égési sebekkel a kórházba vitték, hol másnap kinosan meghalt.

— Megölte a feleségét. Bozsor Demeter és Pap Zsuzsánna Alsó-Kosályban négy éve keltek egybe s folytonosan békétlenségben éltek együtt. Folyó hó 7-én — az oláhok Karácson napján — elmentek a korcsmába mulatni s mikor javában pálinkáztak, az asszony elvett férjétől 5 frt 30 kr. pénzt, valószínűleg azért, hogy a ház szűk-ségekre megmentse. Erre a férj dühbe jött és valami éles eszközzel a feleségének baloldalába vágott. Az asszony összerogyott, haza vitték és másnap meghalt; a gyilkos férj pedig a deési kir. törvényszék fogházában elmélkedik az ünnepi mulatság felett.

— Magyar lap Beszterczén. A szomszéd Beszteroze városában az új évvel egy magyar

hirlap indult meg, mely az egyesült törvényhatóságtól „Besztercze-Naszód” nevet kapta. Főlöleslegesen tartjuk e kezdeményezés fontosságát hangzatos szavakban jelezni s óhajtjuk, hogy Fries Jenő tanító ügyes szerkesztése mellett találja meg az utat és eszközöket nagyfontosságú missiója betöltésére. A hetenkint megjelenő lap félévi előfizetési ára 2 frt. Előfizetői közt Deésről több érdeklődő szerepelnek.

Az „Amerikai Nemzetőr” című s New-Yorkban magyarul megjelenő hetilap január 1-vel 5-ik évfolyamát kezdi meg. Az „Am. Nemzetőr”-re távol hazánktól nagy szüksége van a magyarságnak; szüksége van nemcsak egy, de számtalan okból. Az „Am. Nemzetőr” az, mely a külföldön élő magyarság javára mindenkor sikra száll. Polgártársainkat folyton inti a kivándorlástól s hasábjain minden kínálkozó alkalomkor meggyőző érvekkel bizonyítja, miszerint Amerika sikos talaj a magyarnak és oda neki nem szabad menni, ha itthon száraz kenyere is van. Az „Am. Nemzetőr” vezetői büszkék; törzsgyökeres magyarok és lapjuk velük együtt mindvégig az marad. A lap előfizetési ára 1 évre 5 frt, mely o. é.-ben ajánlott levél útján legezélszerűbben: „Amerikai Nemzetőr.” 149. E. 4th. Str. New-York küldhető el.

Tréfás mértani feladványok gyűjteménye. Orbók Mór, ki a tankönyvirás terén oly kiváló sikerrel működik — a fenti cím alatt bocsátotta közre „Hasznos mulatságok” czímen megindított ifjúsági vállalatának III-dik füzetét. A díszesen kiállított s száztizenkét képet tartalmazó füzet ára 50 kr. s szerzőnél rendelhető meg Pozsonyban. A könyv a felnőtteknek is kellemes szorakozást nyújthat. Karácsonyi és újévi ajándéknak alig tudnánk ennél hasznosabb és célszerűbb könyvet ajánlani a szülők figyelmébe. Orbók Mór a „Hasznos mulatságok” négy füzetére előfizetést is elfogad 1 frt 60 kr-ával. Minden negyedévben egy füzet jelenik meg. A „Tréfás mértani feladványok gyűjteménye” szintén nála rendelhető meg 50 kreárral.

— **A szép, jó és hasznos irodalmi munkák** felől legezélszerűbben tájékozhatja magát a közönség a könyvvásárlási kedv előmozdítása érdekében Szana Tamás által szerkesztett s Hornyánszki Viktor akadémiai könyvkereskedésének kiadásában megjelenő „Irodalmi Értesítő” című könyvészeti folyóiratból, melynek szerkesztője meggyőződésünk szerint tapintatosan s pártatlanul képes az ujabbi irodalmi termékeket megválogatni. Irodalmunk szélesebb körben ismertetése végett melegen ajánljuk e szakközönyt olvasóink, különösen a társaskörök tagjainak s irodalombarátoknak figyelmébe.

— **Dolinay Gyula ifjúsági vállalatának** a „Hasznos Mulattató”-nak újévi első számát vetjük, mely telve van a legérdekesebb ifjúsági olvasmányokkal, s rakva szebbnél szebb képekkel. A füzet gazdagsága, képeinek szépsége és sokasága meglepi az olvasót. A „Hasznos Mulattató” jelenleg 16 ik évfolyamát futja. Serdülő fiúk, leányok olvashatják, ámbár Dolinay kizárólag leányok számára is ad ki egy lapot, a „Lányok Lapját”, mely szinte régi lap, 14-ik évfolyamát éli. Díszes, elegáns lap, telve gyönyörű képekkel és jeles közleményekkel, melyek ismert nevű írók és írók tollából valók. Közleményeket hoz Sziklay Jánostól, Szabó Endrétől, Vörös Adéltól, Perényi Kálmántól, Nogáll Jankától, Gaál Mózesről és még többektől. Ez egyetlen füzeté tizenhatszázféle érdekesebbnél érdekesebb olvasnivalót tartalmaz, melyekből a serdülő koru fiatal leányok sok szépet és jót tanulhatnak. Ugy ennek, mint a „Hasznos Mulattató”-nak előfizetési ára negyedévre 1 frt, félévre 2 frt. Az előfizetők rendkívüli kedvezményként minden füzetért egy félívní külföldi művet is kapnak, melyek év végén önálló kötetbe foglalhatók. Továbbá 3 frt 60 kr. leszállított áron megrendelhetik a „Történelmi Arczképcsarnok” című diszművet, mely elegáns diszkötésben 231 arczképet és életrajzot tartalmaz, melyek egészen az ifjúság igényeihez vannak alkalmazva. Ajánljuk Dolinay kitűnő ifjúsági vállalatát a művelt szülők figyelmébe, ennél olcsóbb és megfelelőbb lapot nem nyújthatnak gyermekeiknek. A lap díszes kiállítású, színes borítékba van fűzve s 44 oldalra terjedő változatos, mindig vonzó és érdekelítő olvasmányt nyújt. Kiadóhivatal: Budapest, Kecskeméti-utca 13. sz., a hova a szerkesztő neve alatt küldendő az előfizetések.

— **Felhívás előfizetésre.** Gönczy Pál államtitkár a folyó 1888. évben tölti be félszázadik évfordulóját annak a kiváló fontosságú működésnek, melyet ő hazai közoktatásügyünk érdekében édes hazánk díszére folytatott. E napot a tanügy emberei e hazában mindenütt Gönczy érdemeihez méltóan fogják megünnepelni. E napon egy élet, mely ép úgy fizikai, mint szellemi tekintetben méltó a tanulmányra, nyeri meg a polgár-koszort. Ez élet törekvéseinek magyarázata, céljai, szándékai azon irodalmi művekben vannak lerakva, melyeket Gönczy Pál hazai tekintélyes folyóiratokban s lapokban közoktatásügyünkről vagy annak érdekében időről időre közre bocsátott. A „Felső nép- és polgári iskolai Tanítók Országos Egyesületé”-nek kérésére Gönczy Pál e műnek kiadási jogát említett egyesületre ruházta. A „Felső nép- és polgári iskola Egyesület” pedig Méhner Vilmos budapesti könyvkiadót bízta meg — a közrebocsátással, míg a jövedelmet a „Magyarországi Árvaházi egyesületé”-nek ajánlotta fel. Az egyesület bizalommal fordul ugy a tanügy embereihez, mint a társadalomhoz s fölkéri az érdeklődőket, szerezze meg saját maguk s a használatukra álló iskolai és közkönyvtárak számára a „Tanulmányok”-at. Az előfizetési díj a 25 ives kötetre 1 frt 60 kr., diszpéndányé 3 frt. A kiállítás válassztékos izlésességéről Méhner Vilmos könyvkiadó intézete kezkeskedik. Minden előfizetési pénz s esetleges megrendelés Méhner Vilmos könyvkiadóhivatalába IV., Papnövelde-utca 8. sz. a. küldendő. A mű 1888. márczius havában fog megjelenni, ez okból az előfizetések február elejéig beküldendő. Előfizetéseket kiadóhivatalunk is elfogad.

— **Évi bérleti menetjegyek a m. kir. államvasutakon.** Az utazó közönség által rendkívül felkapott éves bérleti jegyek az 1888-ik évre is kiadatnak a m. kir. államvasutak vonalaira. Ezen bérleti jegyek azon előnnyel járnak, hogy bármely vonalra, illetve a m. kir. államvasut-hálózat bármely részére válthatók s e mellett árai oly alacsonyakra vannak szabva, hogy többszöri utazásnál jelentékeny menet-díjmérséklés mutatkozik. Nagy előnye e jegyeknek az is, hogy nem kell velük lebélyegzés végett a pénztárhoz fordulni. E jegyek a keleti express-vonat kivételével az összes vonatok, tehát a gyorsvonatok használatára is feljogosítják birtokosaikat s ezenkívül 20 kg. podgyász szabadsulyra adnak igényt. Ezen éves bérleti menetjegyek a m. kir. államvasutak városi menetjegy-irodájában rendelhetők meg (Budapest, Hungária szálloda.)

— **Az orosz készülődésekről** ismét olyan híreket jelentenek, melyek igen kétségessé teszik a békés biztatások értékét. Maga az orosz hivatalos sajtó adja most tudtul az ujab csapátküldéseket, kissé komikus magyarázatul hozzátéve, hogy azért jelentik ezt nyíltan, mert el akarják kerülni a félreértéseket. Persze, miután meggyőződtek, hogy a titkolózás ugy is hiábavaló. A határkerületek hivatalfőnökei utasítást kaptak, hogy a levéltárakat, hivatalos letéteket átszállítsák Varsóba, a mi már bajosan magyarázható „békés csapatelhelyezés”-re, valamint az sem, hogy Orosz-Lengyelország községekben ki van már adva a parancs, hova kell hajtani háboru esetén a lovakat, ökröket, teheneket és általában minden használható lábasjóságot. Olyan helyeken, honnan az állatokat nem lehet rövid idő alatt biztos helyre hajtani, mind lebunkózkodók. Hasonló intézkedés történik az élelmi szerekre nézve, melyek vagy elszállítandók, vagy megemmisítendők. A cél eléggé világos: hogy az esetleg benyomuló ellenség ne találjon élelmet és igavonó állatokat. Az orosz sajtó egyébiránt változatlanul folytatja az izgatást Ausztria-Magyarország ellen, a mi igen jó bizonyíték az uralkodó körök hangulatát illetőleg. Mert Németország ellen, mintegy parancsszóra, hirtelen megszűnt minden támadás, pedig pár héttel ezelőtt közösen részesültünk e megtiszteltetésben.

— **Apró hírek.** A képviselőház január 9-én déli tizenkét órakor tartotta a szünidő után első ülését. — **A felvidéki magyar közmívelődési egyesület** zólyomgyepei választmánya közelébb ülést tartott. Öröndetes tudomásul szolgált, hogy a választmány a kisdédóvók egész gyűrűjével veszi körül működési terét. Ép ily eredménnyel jár a felnőttek magyarnyelvi oktatása öt városban, mi a tanítók buzgalmanak tudandó be. — **Pécsett** nyár végére nagyobb arányú kiállítást terveznek.

A pécsi kereskedelmi kamara és a baranyai gazdasági egyesület közösen vállalkoztak rendezésére.

— **A keszthelyvidéki gazdakör** elhatározta, hogy a megyei gazdasági egyesület támogatása mellett amerikai szőlővesző-telepet létesít. — **A vasúti forgalom** most már az osztrák-magyar és a déli vaspályák összes vonalain újra a rendes kerékvágásba tért. — **Orosz kémek** ugy látszik sűrűn járnak Galicziában s közelébb Sadagorában fogtak el egyet, kiről az derült ki, hogy meglehetősen magas rangú orosz államhivatalnok. — **Az osztrák birodalmi tanács** e hó második felében alkalmasint 24-én fog összeülni. — **Gurul a rubel folyvást.** Hatvan montenegrói, a kinek ott-hon talán egy pár kecskéje is alig volt, Konstantinápolyban külön hajót bérelt s fölfegyverkezve elvitorlázott a bolgár partok felé. Burgástól délre kötöttek ki, oly szándékkal, hogy lázadást szítanak fel Ferdinánd fejedelem ellen. Nabakoff orosz kapitány volt a vezetőjük. De a lakosság hangulata dolgában alaposan csalódtak, senki sem támogatta őket s a csendőrség mihamar szétverte a betörőket, kik tizenkét halottat s egy foglyot vesztek. Nabakoffnak sikerült elmenekülni. — **A francia szenátus** tagjainak választásánál 61 republicanus és 21 konzervatív győzött. — **Pozsonyban** két egyesület ünnepélye élénkíté meg az új esztendő első hetét. A Toldy-kör közgyűlése arról tett öröndetes tanúságot, hogy a magyarság ügye erősbödik a pozsonyi társadalomban. — **Aradról** most küldték el Kossuth Lajosnak az aradi diszpolgárságról szóló, igen csinosan kiállított oklevelet. Szövege Institoris Kálmán tollából folyt. — **A nagy hideg** Németországon is sok embernek okozta halálát s minden oldalról érkeznek hírek megfagyott emberekről; a porosz-orosz határon három őrtálló kozákokat találtak halva. — **A diplomáciai világ** egy része a felmerült háborus aggodalmak következtében arra a meggyőződésre jutott, hogy a bolgár kérdés csak európai konferencia által oldható meg; ez az egyedüli és egyedül hathatós eszköz, feltéve, hogy a mindenfelől hangoztatott békés szándékok őszinték. — **A berlini sajtó** folyton megnyugtató hirteléseivel szemben kiváló figyelmet érdemel hogy a német birodalmi kormány mihelyt a parlament összegyűl, körülbelől százmillió márkára menő rendkívüli hitelt fog kérni honvédelmi célokra. — **Berlinben** el van terjedve, hogy Carnot elnök megbízta Jules Herbertte berlini francia nagykövetet, hogy fejezze ki Vilmos császár előtt, hogy míg ő áll a francia köztársaság élén, egyetlen miniszterium sem csinálhat majd harcziás politikát. — **Mint Bukarestből írják** ott a legujabb események miatt most sokkal inkább mint bármikor tartanak attól, hogy Oroszország közbelép Bulgáriában. — **Szófiában** várakozásteljes és ép nem aggodalom nélküli napokat élnek. Senki sem tudja mi fog történni a legközelebbi napokban. — **Oroszország** első sorban Koburg herceg eltávolítását követeli. Helyébe orthodox fejedelem választassék meg, a jövőre nézve pedig biztosítékot nyújtsanak; ezek abból állanak, hogy az orosz tisztek visszatérjenek Bulgáriába és a bolgár hadsereg ügyeit orosz hadügyminiszter intézze. A berlini lapok azt hiszik, hogy az utóbbi követeléseket tartják Bécsben a legsúlyosabbaknak. — **Orczy báró** belügyminiszter a legközelebbi napokban törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni a Romániával kötött szerződés beecikelyezése iránt.

KÖZGAZDASÁG.

A korom.

Gyűjtsük a kormot, mint a mire e téli időszakban bőséges alkalmunk és e mellett e pepecselő munkára időnk is van. A korom nálunk a legtöbb háznál, mint valami értéktelen szemét elveszélődik és nagy szerencse, hogy az elvétele a trágyadombra kerül, hol szinte jó helyen van, de még jobb, ha azt összegyűjtjük és egy száraz helyen hagyjuk a nyárig, a midőn sokszor jó hasznát vehetjük. Így pl., minthogy a korom a növényeknek felette erős és izgató tápszerét képezi, a fejlődésükben visszamaradt zöldségtermékek gyors növekvésre serkenthetők általa. Távol tarthatók továbbá vele a zöldségek, gyümölcsfák és azok gyökereitől a különböző kártékony férgek és hernyók. Nagy hasznossága daczára is nem

szabad vele visszaélni, nevezetesen tisztán soha sem szabad használni, mert kiégeti a növényeket, fel kell tehát mindenkor vízben higitani és pedig 30 liter vízre vehetünk 1 klgrm. kormot, mely hogy jobban felolvadjon, forró luggal öntetik le és így kevertetik össze vízzel. Tegyük csak kísérletet korommal és nem fogjuk azt többé szelni ereszteni, hanem nagyon is gondosan összegyűjteni.

A tyukok etetése.

Egészen másképen kell az olyan tyukot etetni, melyet tenyészcélokra használunk, mint az olyat, melyet csupán konyhacélokra nevelünk. Egy kotlóstyuknak nem kell több szénénytartalmu táplálék, mint a mennyi épen testi melegének fentartására okvetlenül szükséges s így, ha a kotlós tyukokat mesterségesen melegített helyiségben tartják, elég nekik csak egy kevés gabonaszem-táplálék is, azt a kevés carbontartalmu anyagot mely a tojássárgája képződéséhez okvetlenül megkívántatik, bőven megtalálja akármilyen táplálékban is. A kotlóstyuk tápláléka tehát a mennyire csak lehet nitrogéntartalmu legyen. Semmi esetre sem szabad a kotlóstyuknak nagyon hiznia. Ezért egy kis lóhere, hus és tej s csak nagyon kevés buza a legjobb táplálék számukra. A fészekkaparás szokása tudvalevőleg mindig jó jel a tyukra nézve. Egy ilyen fészekkaparó, különben is élénk, nem nagyon kövér s nitrogendus táplálékkal etetett tyuktól származó tojások mindig jól költetnek ki. Nagyon jó kotlóstyukok továbbá a lopva költők. Ezek rendesen nagyon élénk természetűek, maguk fáradnak táplálékukért s így nem lesznek nagyon kövérekké. Egy ilyen tyuk a maga tojásait mindig nagyon jól költi ki a az ezen tojásokból származó csirkék is öröklék rendesen anyjuk élénkségét. Ha ellenben különböző tyukoktól származó tojásokat teszünk egy bizonyos kotlóstyuk alá, biztosra vehetjük, hogy e tojások jó része el fog romlani. A baromfitenyésztő, ki tavasszal elegendő számú csirkét akar a piacra vinni, ne hanyagolja el a tojások kellő kiszemelését és nevezetesen attól őrizkedjék, hogy mindenféle tyuk alól összeszedett tojásokat tegyen egy kotlóstyuk alá.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.

HIRDETÉSEK.

Kiadó pincze.

A Ser-utczában egy utczára nyíló, vasajtós, két osztályu száraz pincze kiadó. Értesítést ad: a kiadóhivatal.

Szám: 4744—1887. tkvi.

(16)1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Harthman Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 14 frt 56 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék a deési kir. járásbíróság területén lévő

Csatán községben fekvő a csatáni 292. számú telekkönyben A 1—9. rendszám alatti fekvőkre az árverést és pedig:

A 1.	rendszám alatti fekvőkre	177 frt.
A 2.	"	66 frt.
A 3.	"	30 frt.
A 4.	"	10 frt.
A 5.	"	64 frt.
A 6.	"	16 frt.
A 7.	"	13 frt.
A 8.	"	50 frt.
A 9.	"	50 frtban

ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1888. évi február hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor Csatán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis:

az 1. rendszám után	17 frt 70 krt.
a 2.	6 frt 60 krt.
a 3.	3 frt — krt.
a 4.	1 frt — krt.
az 5.	6 frt 40 krt.
a 6.	1 frt 60 krt.
a 7.	1 frt 30 krt.
a 8.	5 frt — krt.
a 9.	5 frt — krt.

készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártollyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól 1887. november hó 17-én,

Pap Farkas,
kir. törvszéki bíró.

Szám: 173—1887.

(17)1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. törvényszék 6041. számú végzése által Tasnádi Sára és társának néhai Máthé Jánosné hagyatéka elleni zárlati ügyben a hagyatéki leltárba felvett 1—12. 15. 17—19. 21—27. 34. 36. 38—43. 46. 47. 49—56. 58—68. 70—75. 77. 78. 80. 81. és 83—86. sorsszámok alatt összeirt és 423 frt 70 krt. becsült házbutorok, gazdasági eszközök, ruha- és ágyneműk, hordók, rézüst, disznók, juhok, 2 drb. ökör, tehát stbből álló ingóságok nyilvános árverés nt ján eladatnak.

Mely árverésnek a 2638—1887. sz. kiküldést rendelő végzés fzltyán a helyszínén, vagyis Széken néhai Máthé Jánosné lakásán leendő eszközzésére 1888-ik év január hó 18-ik és következő napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnk becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szamosujvárt, 1888. év január hó 4. napján.

Kolbay Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Kiadó szállás.

A Nagykirály utcában a Gálszter-féle ház 2—3(14) bérbe kiadó.

Értekezhetni: orvos Simon Lajossal.

Sz. 9169.—1887.

(12)2—2

Árverezési hirdetmény.

A deési kir. törvényszéknek folyó évi 5482. polg. számú végzése folytán alulirtt főszolgabíró által ezennel közhírré tétetik, miszerint az ilondapataki közbirtokosság tulajdonát képező tömegesített italmérési jog az árverezés határnapjától kezdődőleg 3 egymástáni évre a legtöbbet ígérőnek Ilondapatakan a község házánál 1888. évi január hó 26-án tartandó nyilvános árverezésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár egy évre 100 frt, mely összegnek 10%-át árverezni kívánók az árverezést megelőzőleg kiküldött árverező biztos kezeihez bánatpénzül letenni tartoznak.

A részletesebb árverezési feltételek a nagy-ilondai járási főszolgabírói irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A járás főszolgabírájától.

Nagyilondán, 1887. december 29.

Berzenczei, főszolgabíró.

Korcsmajog.

Alólirt részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Nagydevecser községében 80 korcsma napból álló korcsmajog, — az országot mellett lévő fogadó házzal — és ennek közelében lévő 6—8 holdnyi kaszáló réttel 1888. év április 24-től három évre előnyös feltételek mellett bérbe kiadandó. Értekezhetni lehet alólírottal 1888. év február 5-ig Nagy-Devecseren.

(4)3—3

Orbok Mózes.

Haszonbérbe kiadó birtok.

A kékesi járásban az aranyos-szt.-miklósi határon szántó, kaszáló és legelőből álló 300 hold nemesi birtok, korcsmárlási joggal több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Haragai Antalnál Szamosujvártt, (a főtéren.)

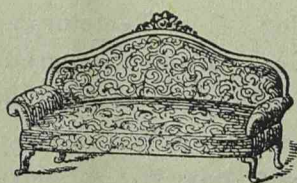
3—4(8)

MINDENNEMÜ BUTORBERENDEZÉSEK.

Alólírott van szerenősem a n. é. helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy:

ELSŐ DEÉSI BUTORRAKTÁR

ezég alatt fennálló butorraktáromat megnagyítottam, hol is mindennemű butorok, u. m.: szalon, ebédlő és hálószobák berendezése, valamint különleges gálantré butorok a legjutányosabb árak mellett. Tömör fából hajlitott székek, díófa- és aranykeretű tükrök, képek; nemkülönben csakis raktáromban rendelkezhető ó-német stílusú képek elvállaltatnak. Hogy feladatomnak megfelelhessenek és butorraktáromnak jó hírnevét emeljem: saját üzletemben kárpitos műhelyt tartok, oly kárpitos sze-

Egész temetések elintézését a legolcsóbb árak mellett teljesítem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,

tisztelettel:

GÁBRE JÁNOS,
asztalos és butorraktártulajdonos.

FÖTÉR TK. TÜZES KARÁCSON féle-házban.